

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 30 kwietnia 2009 r.

NK.II.0911-16/302/09

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

§ 1 pkt 3 uchwały nr XX/113/09 Rady Gminy Platerówka z dnia 30 marca 2009 r. w sprawie zmian w Statucie Gminy Platerówka, z powodu istotnego naruszenia prawa, tj. art. 190 ust. 2, 3 i 4 oraz art. 191 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r., nr 159, poz. 1547 z późn. zm.).

Uzasadnienie

Rada Gminy Platerówka w dniu 30 marca 2009 r. podjęła uchwałę nr XX/113/09 w sprawie zmian w Statucie Gminy Platerówka.

Uchwała ta wpłynęła do Organu Nadzoru dnia 6 kwietnia 2009 r.

W toku badania legalności uchwały nr XX/113/09 Organ Nadzoru stwierdził, że narusza ona art. 190 ust. 2, 3 i 4 oraz art. 191 ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw.

W podstawie prawnej uchwały Rada Gminy powołała się na art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Zgodnie z powyższym przepisem: „Do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalanie statutu gminy.” Wymienione w art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym uprawnienie rady gminy do uchwalenia statutu gminy i jego zmiany należy rozumieć jako prawo do takiej regulacji organizacji wewnętrznej oraz trybu prac rady (art. 22 tej ustawy), która nie jest sprzeczna z przepisami ustawy wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 listopada 1991 r. – II SA 873/91).

Uchwała nr XX/113/09 w § 1 pkt 3 stanowi: „W Statucie Gminy Platerówka (...) wprowadza się następujące zmiany:

3) § 21 otrzymuje brzmienie: 1. Radny, którego mandat wygaś w trybie art. 190 ust. 1 pkt 3 ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547 z późniejszymi zmianami), w związku z utratą prawa wybieralności określoną w art. 7 ust. 2 tejże ordynacji powinien zawiadomić o tym fakcie przewodniczącego rady w terminie 14 dni od uprawomocnienia się orzeczenia sądu, skutkującego utratą prawa wybieralności. 2. Radny, którego mandat wygaś w trybie określonym w ust. 1, a który nie zawiadomił o tym przewodniczącego rady, zobowiązany jest do zwrotu do budżetu gminy pobranych diet za okres po utracie prawa wybieralności.” Powyższymi postanowieniami Rada uregulowała w Statucie Gminy tryb postępowania w przypadku wygaśnięcia mandatu radnego z powodu utraty prawa wybieralności. Zgodnie z postanowieniami art. 190 ust. 2, 3, i 4 Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw: „2. Wygaśnięcie mandatu radnego w przypadkach określonych w ust. 1 (również w przypadku utraty prawa wybieralności) stwierdza rada w drodze uchwały, najpóźniej 3 miesiące od wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu. 3. W przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1 i 3 (m.in. utrata prawa wybieralności) przed podjęciem uchwały o wygaśnięciu mandatu należy umożliwić radnemu złożenie wyjaśnień. 4. Uchwałę rady o wygaśnięciu mandatu radnego doręcza się niezwłocznie zainteresowanemu i przesyła wojewodzie oraz komisarzowi wyborczemu.”.

Natomiast art. 191 cytowanej ustawy stanowi: „1. Od uchwały rady o wygaśnięciu mandatu radnego z przyczyn, o których mowa w art. 190 ust. 1 pkt 3, zainteresowanemu przysługuje odwołanie do właściwego sądu okręgowego w terminie 7 dni od dnia jej doręczenia. Przepisy art. 60 i 61 stosuje się odpowiednio. 2. Wygaśnięcie mandatu radnego następuje z dniem wydania przez sąd orzeczenia oddalającego odwołanie.”.

Z przytoczonych przepisów wynika, że określony tryb postępowania zachodzący w przypadku wygaszenia mandatu radnego z przyczyn wskazanych w art. 190 ust. 1 Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, został już uregulowany w przytoczonych wyżej przepisach tej ustawy. Obowiązkiem rady gminy w przypadku wygaszenia mandatu radnego jest jedynie stwierdzenie

w drodze uchwały wygaśnięcia tego mandatu oraz umożliwieniu zainteresowanemu radnemu złożenie wyjaśnień. Wobec powyższego przekroczeniem kompetencji rady jest sytuacja nałożenia na radnego, w drodze aktu prawa miejscowego, bez stosownej delegacji ustawowej nieprzewidzianych przez ustawodawcę obowiązków związanych z wygaszeniem jego mandatu. Uchwała rady, jaką jest statut gminy, powinien regulować w szczególności zasady organizacji wewnętrznej rady gminy, tryb jej pracy, zasady dostępu do dokumentów dotyczących działania organów gminy.

Tryb postępowania w przypadku wygaszenia mandatu radnego jak również wiążące się z tym dla radnego skutki prawne, zostały określone przez akt rangi ustawowej, w którym ustawodawca nie przewidział dla rady gminy kompetencji do dookreślenia regulujących powyższą materię przepisów art. 190 ust. 2, 3 i 4 oraz art. 191 Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw.

Wkroczenie przez akt prawa miejscowego w zakres kompetencji ustawodawcy oraz nałożenie na określony podmiot bez stosownego upoważnienia ustawowego konkretnych obowiązków należy traktować jako istotne naruszenie prawa.

W związku z powyższym Organ Nadzoru postanawia jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem Wojewody Dolnośląskiego – organu nadzoru w terminie 30 dni od jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
RAFAŁ JURKOWLANIEC